

Cyberbullying sprawia, że chcemy się odciąć. Rozłączanie telefonów komórkowych czy internetu nie jest rozwiązaniem. Jest nim natomiast nawiązanie kontaktu z naszymi dziećmi i młodzieżą.

Cyberbullying...Jesteś podłączony?

Z tej publikacji dowiesz się, jakie są powszechnie używane narzędzia elektroniczne, jak rozmawiać z dziećmi i młodzieżą na temat odpowiedzialnego korzystania z technologii oraz co możesz zrobić, jeśli dziecko czy młoda osoba jest prześladowana lub prześladowuje innych.

Czym jest Cyberbullying?

Cyberbullying to pojęcie używane do opisanego znęcania się, które odbywa się przy użyciu telefonów komórkowych lub internetu poprzez e-maile, komunikatory internetowe i tzw. serwisy społeczności internetowych. Na stronach zamieszczane są wiadomości, komentarze lub zdjęcia krzywdzące, zastraszające lub ośmieszające inną osobę. Cyberbullying nie odbywa się bezpośrednio twarzą w twarz, więc ludzie często nie znają tożsamości osoby, której są celem. Mimo tego, cyberbullying nie różni się od żadnej innej formy przemocy; zachowanie jest identyczne a efekt nie mniej druzgocący. Postępy technologii zwyczajnie zapewniają alternatywne środki kontaktowania się z ludźmi – kiedyś złośliwe wiadomości były wypisywane w podręczniku lub na ścianie toalety, a teraz mogą być przesłane za pomocą telefonu komórkowego lub internetu.

Dla dzieci i młodzieży internet to miejsce, nie rzecz. To coś, co pozwala im łączyć się z przyjaciółmi i innymi ludźmi o każdej porze dnia i nocy. Oznacza to, że cyberbullying może się zdarzyć praktycznie wszędzie i nie jest ograniczony do klasy lub boiska. Dzieci i młode osoby mogą zostać namierzone we własnych domach; sypialniach i prywatnej przestrzeni gdzie powinny czuć się bezpieczne i chronione.

Mimo tego, nie można powiedzieć, że przenośna technologia i postęp, który niesie, to zła rzecz; daleko od tego. W większości przypadków, dzieci i młodzież używają jej w odpowiedzialny sposób. Rozłączanie telefonów komórkowych czy internetu nie sprawi, że przemoc przestanie istnieć. Każda dorosła osoba musi aktywnie zainteresować się, w jaki sposób narzędzia elektroniczne są wykorzystywane przez dzieci i młodzież oraz powinna porozumiewać się z nimi w domu, szkole, i innych miejscach. Rozpoczęcie rozmowy z dziećmi i młodzieżą na temat odpowiedzialnego korzystania z internetu i telefonów komórkowych może sprawiać trudność, częściowo dlatego, że ich wiedza na temat technologii często przyćmiewa pojęcie dorosłych!

Jak działa przenośna technologia?

Obecnie dzieci i młodzież używają bardzo zaawansowanych metod komunikowania się ze sobą. Coraz więcej z nich przechodzi na telefony komórkowe i internet by utrzymywać kontakt, dzielić różne aspekty swojego życia i poznawać nowe osoby.

Telefony komórkowe

Większość ludzi wie, jak używać telefonów komórkowych, wysyłać i odbierać wiadomości tekstowe, ale istnieją dodatkowe funkcje, jakie wiele telefonów obecnie posiada takie jak MMSy i nagrywanie video, które zapewniają dodatkowe sposoby komunikowania.

Technologia Bluetooth również stanowi sposób łączenia i wymieniania się informacji między telefonami komórkowymi, laptopami, komputerami, drukarkami, aparatami cyfrowymi i konsolami gier video. Dzięki temu o wiele łatwiej jest przeglądać informacje dużej grupie ludzi w bardzo krótkim czasie.

'Happy Slapping' to pojęcie używane do opisanego filmowania brutalnych incydentów za pomocą telefonów komórkowych. Jest to wykroczenie i jako takie powinno być traktowane. Nie może być uważane "tylko" za przypadek prześladowania. Materiał filmowy jest dowodem na to, że miała miejsce napaść, która musi być zgłoszona na policję w celu przeprowadzenia dochodzenia.

Serwisy społeczności internetowych

Serwisy społeczności internetowych są coraz częściej używane przez dzieci i młodzież (i w istocie przez wielu dorosłych) jako główny sposób komunikowania się i budowania przyjaźni lub poznawania nowych przyjaciół w sieci. Strony takie jak Bebo, MySpace i Facebook są 'społecznościami' ludzi online, którzy dzielą zainteresowania i lubią podobne zajęcia oraz komunikują się poprzez wiadomości, nagrania video, grupy dyskusyjne i blogi, które przypominają dzienniki w sieci. To miejsce gdzie ludzie mogą tworzyć prywatną sieć, która łączy ich z innymi użytkownikami.

Osoba może dodać własną stronę do serwisów takich jak Bebo, stworzyć prywatny profil, który może zawierać np. informacje o tym, co lubi robić w wolnym czasie, ulubione zespoły, drużyny piłkarskie, lub programy telewizyjne. Może również zawierać własne zdjęcia lub zdjęcia przyjaciół, czy nawet pewne materiały filmowe, którymi chciałaby się podzielić.

W celu stworzenia sieci, osoba może zaprosić ludzi o podobnych zainteresowaniach by zostali "przyjaciółmi" na ich stronie. I odwrotnie – sama może zostać zaproszona do bycia częścią czyjejś sieci przyjaciół, tak więc zakres komunikowania się przez strony społeczności internetowych jest ogromny.

Komunikatory internetowe

Komunikacja przez komunikatory internetowe może mieć miejsce w chat roomach lub na stronach takich jak MSN Messenger.

Jest to bardzo podobne do emaila ale różni się tym, że rozmowa odbywa się w "rzeczywistym" czasie i nie ma opóźnień, jak to się dzieje przy e-mailach. Ludzie mogą rozmawiać ze sobą w taki sam sposób, w jaki rozmawiają twarzą w twarz lub przez telefon.

Komunikatory internetowe i chat roomy w znacznym stopniu się różnią od serwisów społeczności internetowych.

Każdy (obcy lub przyjaciel) ma dostęp do rozmowy w chat-roomie, podczas gdy na Bebo, MySpace, itp., łatwiej jest kontrolować to, kto widzi Twoją stronę i kto może zostawiać komentarze.

Kiedy użytkownicy wchodzi do chat-roomu lub na stronę komunikatora internetowego, wiadomość, którą przesyłają jest natychmiast wyświetlona na monitorze osoby, z którą rozmawiają lub osób w chat-roomie. To daje ludziom częściową anonimowość, z której młodzież i dzieci powinny zdawać sobie sprawę, gdyż pewne osoby nie koniecznie są tymi, za kogo się podają.

Jak zachęcić do odpowiedzialnego użycia technologii

Cyberbullying często ma miejsce w środowiskach, gdzie kontrola ze strony dorosłych jest niewielka lub zupełnie nie istnieje. Dorośli odgrywają ważną rolę w wyjaśnieniu dziecku lub młodej osobie praw i obowiązków podczas korzystania z nowych technologii. Umiejętność rozpoznania, czy oni lub inni prześladują za pomocą narzędzi elektronicznych lub są tego ofiarą pomoże w budowaniu bezpiecznego otoczenia.

Odpowiednio używane, nowe technologie mogą zapewnić znakomite możliwości, otworzyć nowe okno do znajdowania źródeł i spotkania nowych i istniejących przyjaciół. Jednak, uświadamiając dzieci i młodzież (oraz dorosłych) o wcześniej wspomnianych szczegółach, pozwolimy im cieszyć się nowymi technologiami w bezpieczny i odpowiedzialny sposób.

Ważne Tematy do Przedyskutowania z Dziećmi i Młodymi Ludźmi

Stosunki w sieci nie różnią się od tych poza nią

Dla niektórych, anonimowość bycia online lub wysyłania wiadomości może odebrać pierwiastek ludzki. Pamiętaj, osoby w sieci są wciąż prawdziwymi ludźmi i powinieneś traktować ich z takim samym szacunkiem i rozważą, jakby byli w tym samym pokoju co Ty.

Mniej na uwadze, że porozumiewasz się w inny sposób

Bez korzyści płynących z możliwości czytania gestów, mimiki i barwy głosu, łatwo jest źle zinterpretować to, co widzimy na monitorze. Z tego powodu powstał kodeks "netykiety" (odpowiedniego zachowania w sieci) dla aktywności online: na przykład, nie PISZ DUŻĄ CZCIONKĄ, bo może być to odebrane jako krzyk. Warto również wiedzieć, że istnieją skróty, takie jak LOL (laugh out loud – bardzo głośny śmiech), które są używane w celu skrócenia wiadomości, więc warto byłoby zapoznać się z nimi.

Szanuj prywatność innych ludzi

Nie przesyłaj wiadomości, plotek, faktów lub zdjęć innych ludzi bez zapytania ich wcześniej o zgodę. Pewna wiadomość jak i wysłanie jej dalej może Ci się wydawać śmieszne, ale osoba, która jest jej tematem, może to odczuwać w zupełnie inny sposób. Nigdy nie ujawniaj danych osobistych. Nie podawaj poufnych informacji o sobie lub innej osobie, ich rodzinie lub przyjaciółach. Może to dotyczyć tego, gdzie mieszkają, ich numerów telefonów lub prywatnych adresów mailowych. Również ważne jest, by nigdy nie podawać swojego osobistego hasła nikomu, łącznie z przyjaciółmi czy innymi ludźmi, którymi ufasz. Mogą oni nieumyślnie przekazać je innym osobom, które mogą potem mieć dostęp do Twojego konta i zmieniać informacje lub wysłać wiadomości w Twoim imieniu.

W domu powinna panować zasada, że dzieci i młodzież muszą zapytać dorosłą osobę, zanim zamieszczą

informacje osobiste na stronie. Ustalcie, że dorosły i dziecko będą jedynymi osobami znającymi hasło.

Jeśli byś czegoś nie powiedział, nie posyłaj tego

Ludzie będąc w sieci mogą zachowywać się w sposób, w jaki normalnie by się nie zachowywali, myśląc, że maska anonimowości zapewnia im możliwość bycia kimś innym, niż są w "prawdziwym" życiu. Zapytaj siebie – czy powiedziałbym to, gdyby osoba siedziała na przeciwko mnie? Jeśli odpowiedź brzmi nie, nie wysyłaj tego.

Dzięki historii wszystko może być wytropione

Istnieje możliwość, że wszystko co wysyłasz i zamieszczasz online lub w wiadomościach tekstowych jest gdzieś gromadzone. Nie ma takiej rzeczy jak anonimowość – każda wiadomość, którą wysyłasz, może być zapisana lub wysłana przez odbiorcę. Nawet jeśli podasz fałszywy adres mailowy i informacje osobiste, wciąż będziesz posiadać unikatowy adres IP od swojego dostawcy serwisu. Możesz być wytropiony przez swój adres IP lub kartę SIM.

Zachowuj się. Nie używaj obraźliwego języka oraz nie przyjmuj konfrontacyjnej lub obraźliwej postawy – może Ci się to odplacić pięknym za nadobne. Potencjalnie każdy może zobaczyć, co zamieszczasz online, więc nigdy nie wiesz, kto to czyta lub kto może skopiować Twoją wiadomość i posłać ją dalej.

Co się stanie, jeśli będziesz prześladowany w sieci?

Przemyśl to, co się stanie, jeśli dziecko lub młoda osoba zwróci się do Ciebie z przypadkiem prześladowania. Niektóre dzieci i młodzież boją się, że zostanie im ograniczony dostęp do internetu lub ich telefony komórkowe zostaną odebrane i to zniechęca ich do podjęcia kroku. Mniej to na uwadze. Przemyśl punkty tematu 'Co powinienem zrobić jeśli dziecko powie mi, że jest prześladowane w sieci?'

Rodzice i Opiekunowie

Poza powyższymi informacjami, jako rodzic lub opiekun możesz przemyśleć pewne dodatkowe punkty do dyskusji.

Przedyskutuj korzystanie z internetu i telefonu komórkowego przez Twoje dziecko. Zainteresuj się, w jaki sposób z nich korzystają, co robią online, jakie strony lubią przeglądać i dlaczego. Takie ogólne rozmowy mogą otworzyć nowe okno dla komunikacji i pomoże przedyskutować głębsze kwestie dostarczając cennego wglądu w to, czym Twoje dziecko zajmuje się w sieci oraz korzystając z telefonu komórkowego.

Mimo, że warto porozmawiać o prawach Twojego dziecka podczas korzystania z narzędzi elektronicznych, ważne jest również, aby przedyskutować obowiązki, które te prawa niosą. Ustal kodeks postępowania dla korzystania z telefonów komórkowych, internetu lub chat roomów.

Przedyskutuj takie tematy jak:

- > Strony, które są w porządku i te, których nie aprobujemy
- > Jaką sumę chcesz wydawać na telefon dziecka każdego miesiąca
- > Gdzie w domu będzie miejsce na komputer
- > Jak dużo czasu mogą spędzać w sieci
- > Ustalcie, że hasło będzie znane tylko przez rodziców lub opiekunów
- > Co się stanie, jeśli dziecko zgłosi się do Ciebie z problemem

Ważne jest, aby uznać, że relacje między dziećmi i młodymi osobami odbywają się w taki sam sposób w sieci, w jaki odbywają się normalnie; technologia po prostu zapewnia nowy sposób porozumiewania w sieci.

Możesz zainstalować na swoim komputerze filtr, który pomaga blokować i monitorować nieodpowiednie materiały. Dostępnych jest wiele opcji software. Pomoc może być uzyskana w każdym sklepie elektronicznym. Pamiętaj, filtr nie zapewnia kompletnej ochrony i w dalszym ciągu powinieneś przedyskutować powyższe punkty z Twoim dzieckiem tak, aby miało ono większy obraz sytuacji.

Dodatkowe Wskazówki dla Organizacji

Pokryj poprzednie informacje na tyle sposobów, na ile możesz i utwierdź etos i informację, że cyberbullying, lub każda inna forma prześladowania nigdy nie może być akceptowana.

Wykorzystaj takie działania jak dramat, debatę lub sztukę, obejrzyjcie podcast na temat cyberbullyingu, który możecie potem przedyskutować, lub zachęć dzieci i młodzież do stworzenia własnego filmu. Ważne jest, aby dzielić się znajomością i rozeznanie w prawach i obowiązkach podczas korzystania z technologii.

Jeśli jest to stosowne, możesz również przedyskutować kodeks postępowania w organizacji. Zangażuj dzieci i młodzież, przedyskutuj i zanotuj dopuszczalne i niedopuszczalne zachowanie. Zamieść taki kodeks postępowania na ścianie jako optyczne przypomnienie. Możesz sporządzić umowę, którą każde dziecko podpisze pokazując przy tym, że rozumie swoje prawa i obowiązki.

Co powinienem zrobić, jeśli dziecko powie mi, że jest prześladowane w sieci?

NIE WPADAJ W PANIKĘ!!!

Często dowiadujemy się, że dzieci i młodzież niechętnie mówią dorosłym, że są ofiarami cyberbullyingu, ponieważ wierzą, że osoba dorosła przesadnie zareaguje. Dla dzieci i młodzieży oznaczałoby to ograniczenie dostępu do ich telefonów komórkowych lub komputerów.

Zapewnij je, że podjęły odpowiednią decyzję mówiąc o tym Tobie

Fakt, że są ofiarami cyber-przemocy, dla dzieci i młodzieży może być trudny do zaakceptowania. Dla wielu, złśliwe komentarze drogą smsową, w chat roomie lub na ich stronach MySpace czy Bebo są uznawane jako "zło konieczne".

Słuchaj i dowiaduj się

Wspierając dziecko lub młodą osobę, ważne jest aby zrozumieć, z czym oboje macie do czynienia. Istnieją pewne pytania, które możesz zadać, aby dowiedzieć się więcej co się dzieje:

- > Co zostało powiedziane?
- > Kto to powiedział?
- > Od jak dawna to się dzieje?
- > Czy cyber-przemocy towarzyszy prześladowanie w "realnym" świecie?
- > Jak do tej pory próbowali to rozwiązać?
- > Jak się przez to czują/jaki wywiera to na nie wpływ?
- > Czy przechowywują jakieś z prześladowczych wiadomości?
- > Co się jeszcze zdarzyło od tamtej pory (czy ktoś się "włamał" na ich stronę lub podawał się za nich w sieci?)
- > Czy użyte zostały również jakieś obrazki/zdjęcia/materiały video?

Obmyśl plan działania z dzieckiem lub młodą osobą

Niezbędne jest, żeby poczuły się zaangażowane i doświadczyły elementu kontroli w związku z działaniami, które będą podjęte w odpowiedzi na prześladowanie. Kroki, które możesz rozważyć, to:

Sprawdzenie wszelkich otrzymanych przez nich i zapisanych wiadomości

Jeśli czujesz, że jakakolwiek z tych wiadomości może być zinterpretowana jako niezgodna z prawem, zachowaj kopię, datę, czas, adres mailowy lub numer telefonu i przekaz to policji. Odwiedź www.respectme.org.uk w celu dalszych informacji na temat Cyberbullyingu i Prawa.

Poproś je, aby nie otwierały żadnych kolejnych wiadomości smsowych lub w sieci przychodzących z tych adresów i telefonów komórkowych, ale by w zamian pozwoliły na to Tobie

Być może będziesz chciał odpowiedzieć na te wiadomości ale bądź ostrożny, by nie odpisywać w sposób, który mógłby być odebrany jako pogrożka bądź nękanie. Wystarczy odpowiedzieć mówiąc, że jesteś dorosłym i że wiadomości, które przesyłają są krzywdzące, niepokoją Ciebie i Twoje dziecko, mogą być niezgodne z prawem i że osoba powinna przestać je wysyłać.

Zmiana numeru telefonu komórkowego

Istotną sprawą jest to, aby dzieci wiedziały, że nie powinny podawać swojego numeru ludziom, którym nie ufają. Jeśli nowy numer dostanie się z złe ręce po raz kolejny, może to być nie dlatego, że dzieci były nieostrożne, ale dlatego, że podały go komuś, komu ufają i kto potem przekazał go innym.

Zmiana profilu w sieci

Nazwa użytkownika służąca do logowania na stronie MSN może być z łatwością zmieniona i dziecko/młoda osoba powinna być upomniana, jak wyżej, by akceptować tylko zaufanych przyjaciół z realnego świata jako przyjaciół online. Profil na stronach socjalnych (Bebo, MySpace, itd.) może być zmieniony. Zajrzyj do rozdziału 'Zgłaszanie obelgi' w celu otrzymania dalszych informacji na temat składania zażalenia na tych stronach. Ponownie, dziecko/młoda osoba powinna akceptować jako przyjaciół tylko ludzi, którym ufają. Dane osobiste i identyfikacyjne powinny być ograniczone do minimum. Strony mogą zostać zastrzeżone jako prywatne tak, że mogą być oglądane tylko przez przyjaciół oraz nie są publiczne i dostępne do wglądu dla każdego. Zamiast zdjęć mogą być użyte szkice lub animowane postacie a zamiast prawdziwych imion,

ksywy.

Zaangażuj inne organizacje

Kiedy sprawcą cyberbullyingu jest osoba, którą dziecko lub młoda osoba zna i widuje regularnie, warto zaangażować inne organizacje. Jeśli obie osoby chodzą do szkoły, pomocne może okazać się uświadomienie instytucji o problemie, jeśli jeszcze o nim nie wiedzą oraz zaangażowanie jej w plan przeciwdziałania. Jeżeli prześladowanie odbywa się w 'prawdziwym świecie' na równi z cyberbullyingiem, odwiedź stronę www.respectme.org.uk w celu uzyskania porady.

Wesprzyj dziecko/młoda osobę

Ważne, aby nie denerwować się zbyt mocno faktem, że nasze dziecko/podopieczny doświadczył(o) cyber-prześladowania, ale by uznać, że było prześladowane i potrzebuje takiego samego wsparcia, jak przy innym rodzaju przemocy. Powinieneś okazać wsparcie oraz pokazać dziecku, jaka jest Twoja reakcja i jak chcesz temu przeciwdziałać, gdy tylko powie Ci, że jest prześladowane. **Twoja początkowa reakcja jest istotna. Wysłuchaj, dowiedz się, zaangażuj i rozwiąż problem.**

Co mam zrobić, jeśli odkryję, że dziecko dokonuje cyber-prześladowania?

Nie panikuj!! Łatwo jest stracić panowanie nad sobą jeśli odkryjesz, że dziecko lub podopieczny prześladowuje kogoś, bez względu na formę, ale ważne jest, abyś zachował spokój.

Wysłuchaj i dowiedz się; zapytaj ich, co się dzieje i dowiedz się, co jest przyczyną ich zachowania.

Każde zachowanie wyraża uczucie. Czy zostały zachęczone do przyłączenia się do prześladowania i po prostu to robią, by pozostać częścią grupy? Czy chcą zwrócić na siebie uwagę i to jest ich sposób? Czy są niezadowoleni z jakiegoś innego aspektu swojego życia i wyładowują swoją frustrację na prześladowanej osobie? Bądź przygotowany na to, że będziesz mieć do czynienia z nieprzychylną postawą. Zachowanie kryjące się za prześladowaniem może kiełkować z rasizmu, homofobii czy ignorancji w stosunku do innej kultury lub religii. Nie przyklejaj dziecku lub młodej osobie etykiety 'tyrana'. Porozmawiaj o zachowaniu, które kryje się za znęcaniem i dlaczego jest ono nieakceptowalne.

Gdy ustalisz katalizator lub powód cyberbullyingu, wyjaśnij dlaczego takie zachowanie jest złe.

Prześladowanie nigdy nie może być akceptowane. Spróbuj pomóc im zrozumieć, jaki wpływ ich zachowanie wywiera na zdrowie i samopoczucie innej osoby. Jak sami by się poczuli, gdyby ktoś zamieszczał na stronach internetowych złośliwe wiadomości na ich temat lub wysyłał im pogróżki w wiadomościach tekstowych, podczas gdy oni byłiby w "domowych pieleszach"? Jak by im się podobało uczucie kamienia w żołądku za każdym razem, gdy otrzymują smsa lub email?

Wyjaśnij, że prześladowanie niesie konsekwencje i że mogą oni wplątać się w poważne kłopoty. Istnieją prawa obejmujące korzystanie z telefonów komórkowych i internetu i może się okazać, że ich zachowanie jest sprzeczne z jednym z tych praw. Odwiedź www.respectme.org.uk w celu uzyskania dalszych informacji na temat Cyberbullyingu i Prawa.

Ustal następny krok

Ustal, co zamierzasz zrobić, aby zatrzymać prześladowcze zachowanie. Możesz zawiadomić szkołę, grono młodzieżowe lub rodziców zamieszanej osoby aby upewnić się, że zdają sobie sprawę z tego, co się dzieje i aby się upewnić, że osoba prześladowana jest dostatecznie wspierana.

Ważne jest również, aby zapewnić wsparcie osobie, która dokonuje prześladowania. Powtórnie prześledź powody, które są przyczyną ich prześladowczego zachowania i rozpoznaj najlepszy sposób przeciwdziałania. Może czuliby się pewniej rozmawiając z inną dorosłą osobą, nauczycielem lub starszym rodzeństwem.

Istnieje też wiele organizacji, które oferują doradztwo prawne, łącznie z:

Linia ds. Prześladowania - 0800 44 1111 i **Linia dla Dzieci** – 0800 1111

Linia dla Rodziców w Szkoci również oferuje doradztwo prawne dla dorosłych – 0808 800 2222

Zgłaszanie niestosownych wiadomości

Ogromna większość odpowiedzialnych stron społeczności internetowych zapewnia użytkownikom narzędzia pozwalające na zarządzanie własnym profilem. Daje to użytkownikom możliwość by:

Ustawić własną stronę jako 'prywatną'

Strony można ustawić jako 'prywatne' tak, żeby tylko ludzie, którzy zostali zaakceptowani jako 'przyjaciele'

mieli dostęp do stron, lub też mogą być 'publiczne', co daje każdemu dostęp do obejrzenia strony.

Usunąć wszelkie komentarze lub listy ze swojej strony

Użytkownicy mogą usuwać wiadomości, jeśli są one złośliwe, obraźliwe lub gdy nie chcą, żeby pojawiały się na ich stronie.

'Zablokować' użytkowników

Użytkownicy mogą skutecznie odmówić dostępu ludziom wcześniej uznanych jako 'przyjaciół' tak, że nie będą oni mogli widzieć, czytać, zamieszczać komentarzy lub posyłać wiadomości na ich stronie.

Zgłosić obelgę

Pozwala to użytkownikom na zgłaszanie jakichkolwiek treści, listów lub komentarzy, które pojawiają na ich stronie lub na innych stronach, a które ich zdaniem łamią zasady i regulamin strony, lub które według nich są nielegalne, obraźliwe, o dokuczliwej lub prześladowczej naturze.

Strony społeczności internetowych polegają na użytkownikach, którzy korzystają z tych narzędzi, w 'patrowaniu' stron, ponieważ sami nie mają możliwości monitorowania każdego pojedynczego profilu każdego dnia. Generalnie radzi się, by złośliwe komentarze były ignorowane i usuwane, chyba że są to pogrożki lub wiadomości nielegalne, w przypadku których powinny być zgłoszone na stronie administratorów i, jeśli nadają się do tego, na policję. Wszyscy użytkownicy stron społeczności internetowych są zachęceni do wzięcia odpowiedzialności za zawartość swoich własnych stron, i do korzystania ze wszystkich dostępnych środków w celu ograniczenia ogólnego dostępu do ich profilu.

MySpace i Bebo zawierają strony bezpieczeństwa i porady dla młodych ludzi i dla rodziców. Strony te zawierają bardzo przydatne informacje i nagrania video, które mogą być użyte do promowania i nakłaniania do dyskusji pomiędzy dorosłymi i młodzieżą, aby lepiej zrozumieć, co stanowi prześladowcze zachowanie w sieci i jak na nie odpowiadać w odpowiedni sposób.

Prześladowanie w wiadomościach tekstowych

Podobnie jak na stronach społeczności internetowych, odpowiedzialni dostawcy sieci telefonów komórkowych pomagają ludziom w zniwelowaniu prześladowczych smsów. Jakakolwiek złośliwa lub obraźliwa wiadomość powinna być zachowana jako dowód dla dostawcy. Numery mogą być zablokowane na Twoim telefonie, dzięki czemu nie będziesz więcej otrzymywać smsów, wiadomości lub połączeń z tego numeru. W pewnych przypadkach może pomóc policja, ale często będzie wymagany dowód numeru i wgląd do wiadomości, więc muszą być one zapisane. Wszyscy dostawcy mają numer kontaktowy lub adres emailowy, z którego możesz skorzystać z celu zgłoszenia problemu i opcjonalnie dyskusji.

Odwiedź www.respectme.org.uk w celu uzyskania dalszych informacji.

Cyberbullying i Prawo

Istnieją cztery prawa stanowione Królestwa Zjednoczonego i jedno szkockie prawo powszechne, które odnoszą się do korzystania z technologii w stosunku do prześladowania:

- > Ustawa o Ochronie Przeciw Prześladowaniu z 1997
- > Ustawa o Sprawiedliwości Kryminalnej i Porządku Publicznym z 1994
- > Ustawa Przeciwko Złośliwemu Komunikowaniu z 1998
- > Ustawa o Komunikacji z 2003
- > Naruszenie Spokoju (prawo zwyczajowe)

To, w jaki sposób te Ustawy odnoszą się do prześladowania, a szczególnie do cyberbullyingu, jest przedstawione na stronie [respectme](http://respectme.org.uk). Jeśli prześladowanie bazuje na przesłankach seksualnych, rasowych bądź religijnych, może być wszczęte dochodzenie sądowe na podstawie ustawy antydyskryminacyjnej. W celu dalszych informacji odwiedź stronę: www.respectme.org.uk

Pamiętaj...

Rozłączenie telefonu komórkowego i internetu nie zakończy cyberbullyingu. Za każdym przypadkiem prześladowania kryje się osoba. Musimy znaleźć ścieżkę porozumienia z naszymi dziećmi i młodzieżą oraz aktywnie zainteresować się ich działaniami w sieci i poprzez telefony komórkowe.

Dla dzieci i młodzieży internet to miejsce, nie rzecz. Tak jak w przypadku wszystkich innych miejsc, które pozwalasz im odwiedzać; jak klub młodzieżowy, trening piłki nożnej czy Zuchy; musisz się upewnić, że jest to pewne i bezpieczne otoczenie i wiedzieć z kim mają tam do czynienia.

To są praktyczne wskazówki, które możesz wykorzystać jeśli chcesz sprawić, by technologia była bardziej

bezpieczna oraz zrozumieć, w jaki sposób dzieci i młodzież korzystają z niej do porozumiewania się, ale to tylko część rozwiązania. Aby radzić sobie z jakimkolwiek przypadkiem prześladowania, musisz porozumieć się z zamieszanyimi osobami i przedyskutować powody ich zachowania. *respectme* współpracuje ze wszystkimi dorosłymi, którzy mają wpływ na dzieci i młodzież, by upewnili się, że potrafią śmiało poradzić sobie ze wszystkimi formami prześladowania, jeślikolwiek będzie taka potrzeba.

Prześladowania nigdy nie można akceptować. To nie jest normalna część dorastania.

Skontaktuj się z *respectme* pod numerem 0844 800 8600, mailowo: enquire@respectme.org.uk lub odwiedź: www.respectme.org.uk